

Kreditē/nekreditē?

Pēc neprātīgā kredītu burbuļa, nu jau var teikt – tas bija teju pirms 10 gadiem, šobrīd gan kreditēšanas piedāvājumi no banku puses, gan to pieprasījumi no patērētāju puses ir daudz piesardzīgāki. Tomēr nevar teikt, ka nauda "nestrādā". Tiek izsniegti jauni hipotekārie kredīti, un katru gadu ap 8000 mājsaimniecību (2014. – 8183 izsniegti 248 milj. eiro) uzlabo savus dzīves apstākļus. Turklāt šī tendence ir noturīga vairākus gadus. Arī šī gada pirmais ceturksnis rāda, ka mājsaimniecību

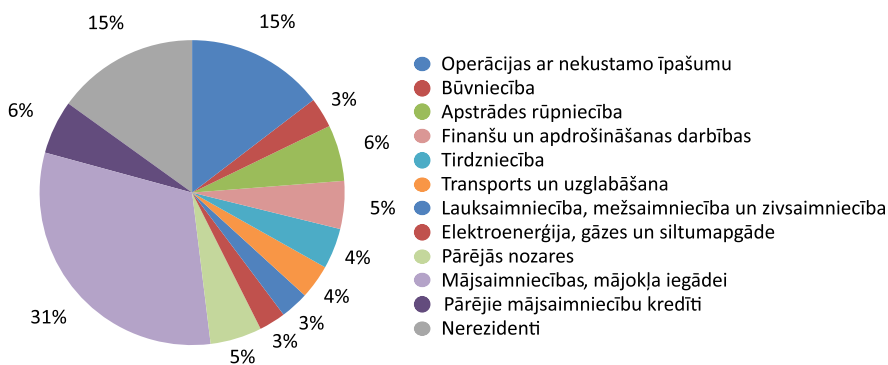
hipotekārā kreditēšana turpina mēreni augt – mājokļa iegādei, rekonstrukcijai un remontam kļuvuši pieejami 127 milj. eiro (par 2,4% vairāk nekā pērn). Pieaugusi arī patēriņa finansēšana, kā arī citi mājsaimniecībām piešķirtie kredīti, kopumā pārsniedzot 90 milj. eiro šajā pusgadā. Tas ir pusotru reizi vairāk nekā pērn. Vienlaikus priecē tas, ka arī Latvijas iedzīvotāju noguldījumu apmērs pakāpeniski aug – jūnijā par 61 milj. eiro. Tātad saglabājam līdzsvaru.

Uzņēmumi uzņem apgrīzienus

Daudzi jautā – kas notiek komercdarbībā? Kāpēc uzņēmēji sūdzas, ka nav pieejami kredīti attīstībai? Statistikas dati liecina, ka mūsu mikro, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem tiek no jauna izsniegti kredīti komercbankās: 2013. gadā tos saņēmuši 5 596 uzņēmumi (kopā 910 milj. eiro), bet 2014. gadā, jā, mazāks skaits – 4483 (574 milj. eiro). Analītiķi saka – pagājušajā gadā no jauna izsniegto kredītu apmērs patiešām bijis zemākais četros gados, tomēr šā gada pirmajā pusgadā kreditēšana atkal atdzīvojusies, sāk pieaugt uzņēmumu pieprasījums pēc banku kredītiem, un viņi

tos saņem. Vietējo uzņēmumu kreditēšanas apmērs šajā laikposmā bijis 600 milj. eiro, kas ir par 90 milj. eiro jeb 18% vairāk nekā attiecīgajā laikposmā pērn. Nozaru dalījumā vairāk jaunu kredītu pieprasīts un saņemts nekustamo īpašumu, būvniecības, kā arī tirdzniecības, lauksaimniecības, IT nozarēm. Ja skatāmies pēc pašreizējā kredītportfeļa, tad visstraujāk tas pieaudzis informācijas tehnoloģiju (par 31 milj. eiro), nekustamā īpašuma un būvniecības (21 milj. eiro), citu pakalpojumu (17 milj. eiro), lauksaimniecības (16 milj. eiro), apstrādes rūpniecības (4.5 milj. eiro) nozarēs.

Kredītportfelis 30.06.2015., %

Kur ir mana maksājumu iestāde?

J jaunās maksājumu iestādes, kurām FKTK arvien dod atļauju darboties, – ko tām ir atļauts darīt? Kādus maksājumus pieņems no iedzīvotājiem?

A. Kalniņš, Mārupē

Maksājumu iestādes, tāpat kā citi finanšu sektora dalībnieki, piedāvā iedzīvotājiem finanšu pakalpojumus, kādus – to norāda šo iestāžu nosaukums, proti, šīs ir FKTK uzraugāmas komercsabiedrības, ar kuru starpniecību jebkurš var veikt dažādus maksājumus. Latvijā šobrīd darbojas 35 reģistrētas sabiedrības un divas licencētas. Ja pakalpojuma sniedzējs darbību grib attīstīt arī ārpus Latvijas vai maksājumu apmērs pārsniedz noteiktu sliekšni, tad ir nepieciešams saņemt licenci.

Tiem, kas ikdienā lieto internetbanku dažādiem vietējiem norēķiniem, grūti saprast, kādēļ maksājumi būtu jāuztic šādām īpašām iestādēm, taču te jāatceras, ka internetbanku klienti ir 70%

iedzīvotāju, bet 6% nemaz nav sava konta bankā. Lūk, tad talkā nāk maksājumu iestādes, kurās visbiežāk dažādu reķinu apmaksai ir mazākas izmaksas nekā komercbankās. Tas tad arī pievilina klientus. Kur tās sastapt? Piemēram, pie kases lielveikalā vai degvielas uzpildes stacijās varam samaksāt komunālo, kabeļu TV, elektrības un mobilo sakaru u. c. rēķinus. Jūsu radi no citas valsts ieskaita naudiņu šādai iestādei, bet jūs to varat izņemt pie kāda no šīs iestādes pārstāvjiem, piemēram, "Latvijas Pastā" vai tai pašā maksājumu iestādē Latvijā. Taču maksājumu iestādi varam sastapt arī internetā, iegādājoties dažādas preces, spēles un par tām veicot norēķinus. Ja nav pārliecības par kādu šāda pakalpojuma piedāvātāju vai starpnieku interneta norēķinos par to, ka tas patiešām ir tiesīgs sniegt šādus pakalpojumus, tad jāieskatās FKTK mājas lapā maksājumu iestāžu reģistrā, kas regulāri tiek atjaunināts un ir pieejams ikvienam. www.fktk.lv sadaļā Tirgus dalībnieki.

Jautājiet par tematiem saistībā ar finanšu pakalpojumiem – **FKTK eksperti jums atbildēs šajā slejā!**